

KERTOMUS

SUOMEN VAATETUSTYÖLÄISTEN LIITON
TOIMINNASTA

1957

KERTOMUS

SUOMEN VAATETUSTYÖLÄISTEN LIITON
TOIMINNASTA VUODELTA
1957

36.1

Suo

22.2

Helsinki 1958 Kohopaino Oy

YLEISTÄ

Vuosi 1957 alkoi varsin poikkeuksellisissa olosuhteissa. Edellisenä vuotena tapahtuneet huomattavat elinkustannusten nousut olivat vaikuttaneet palkkatyöntekijäin toimeentulomahdollisuuksiin heikentävästi, eikä työehtosopimuksilla oltu kyetty saamaan palkankorotuksia elinkustannusten nousua vastaavasti. Työehtosopimukset kaikilla aloilla olivat avoinna ja neuvottelut, jotka olivat alkaneet jo vuoden 1956 syksyllä, jatkuivat työmarkkinain keskusliittojen SAK:n ja STK:n välillä. Neuvotteluissa työnantajapuolelta todettiin, ettei ole tapahtunut mitään, mikä olisi lisännyt teollisuuden ja sitä lähellä olevien alojen mahdollisuuksia palkkojen korotuksiin. SAK:n neuvottelijat korostivat, että työrauhan ja elintasoturvan palauttamiseksi on välttämätöntä saada avoinna olevat työehtosopimukset solmituiksi, tai muuten ei voida turvata työrauhan säilymistä. Keskusliittojen väliset neuvottelut eivät kuitenkaan johtaneet palkkojen korotuksiin, eikä sopimuksia saatu solmituiksi kaikista yrityksistä huolimatta. Elinkustannusindeksi, joka edellisen vuoden päättyessä oli 118, oli jo tammikuussa 120 pistettä.

Pääministeri K. A. Fagerholmin yritykset toimia välittäjänä palkkaky-symyksessä eivät liioin tuottaneet toivottua tulosta. Väliytsehdotuksessaan pääministeri ehdotti palkkojen sitomista $\frac{2}{3}$ periaatteella kulutustavarain hintaindeksiin, ja sopimuskausi olisi ollut pidennettävä kaksivuotiseksi. Lisäksi maan hallituksen taholla oli suunniteltu talouselämän vakaannuttamiseksi ohjelma, jonka tarkoituksena oli kaksivuotisen sopimuskauden aikana saada talouselämä vakautetuksi.

SAK:n valtuusto kokoontui 28 päivänä maaliskuuta käsittelemään vakauttamisohjelmaa ja sen johdosta syntynyttä tilannetta ja tuomitsi sel-

laiset vakauttamisyrietykset, joissa vakauttaminen suoritettaisiin yksinomaan palkkatyöntekijäin kustannuksella. Kokous antoi työvaliokunnalle valtuudet ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, joilla turvataan palkkatyöntekijäin edut talouselämää vakautettaessa ja että elinkustannusten noususta johtuva korvaus on pikaisesti saatava aikaan.

Työvaliokunnan toimesta jätettiin Valtioneuvostolle, Suomen Työntantajain Keskusliitolle sekä eräille muillekin työnantajaliitoille kirjelmä, jossa SAK ei katso voivansa taata työrauhan säilymistä kesäkuun 15 päivän jälkeen. Neuvottelut työnantajien kanssa olivat joutuneet umpikujaan, eikä ulospääsyä ollut näkyvissä. Toisaalta työllisyysnäkökulmat eivät suinkaan olleet parhaat mahdolliset, joka seikka pidatti ryhtymästä järjestöllisiin toimenpiteisiin.

Pääministeri K. A. Fagerholm koetti toistamiseen saada syntymään sopimukset, mutta kun eri puolueiden kesken oltiin erimielisiä sovitteluehdotuksesta, katsoi Fagerholm yrityksensä toivottomaksi. Hallituksen vakauttamisohjelmalle ei liioin voitu rakentaa pohjaa niin kauan, kun työmarkkinoilla vallitsi sopimukseton tila. Huhtikuun lopulla Fagerholmin hallitus pyysi eron, ja uusi hallitus muodostettiin pääjohtaja V. J. Sukselaisen johdolla. Sukselaisen hallituksen toimesta suoritettujen hintojen korotukset voim ja maitotaloustuotteiden osalta vaikuttivat elinkustannusindeksiä kohottavasti useita pisteitä.

Elinkustannusten jatkuva kohoaminen ja yleislakon jälkeinen palkkojen jälkeenkääneisyys vaikuttivat palkkatyöläisten yleiseen ostokyvyn heikkeneemiseen siinä määrin, että pienipalkkaisten ja suuriperheisten toimeentulomahdollisuudet olivat vakavasti järkkyneet. Lisäksi hallituksen taholta suunniteltiin eräiden sosiaalisten maksujen, kuten lapsilisien, lykkäämistä. Hallituksen suunnitelmat eivät kuitenkaan saaneet eduskunnan hyväksymistä maksujen lykkäämiseen, joten maksut oli suoritettava ajallaan.

Palkkariidan ratkaisemiseksi rauhanomaisin keinoin tehtiin vielä yrityksiä keskusliittojen välillä, kunnes SAK:n valtuusto kesäkuun 7 päivänä kehoitti liittoja uudelleen aloittamaan kesken jääneet palkkaneuvottelut. Neuvottelut alkoivatkin suurempien ammattiliittojen ollessa tiennäyttäjinä. Ensimmäiseksi solmittiin metallialan työehtosopimukset ja kohta sen jälkeen solmittiin useampien muidenkin alojen työehtosopimukset uudestaan. Solmituissa sopimuksissa aikaansaadut palkkojen korotukset eivät vastanneet jo nousseita elinkustannuksia eikä sopimuksiin sisällytetty $\frac{2}{3}$ periaatteinen

indeksiehto kompensoi täysin tuleviakaan elinkustannusten nousuja. Lisäksi useimmat sopimukset solmittiin vuoden 1958 loppuun saakka.

Syyskuussa toimeenpantu markan devalvointi 39 %:lla ja myöhemmin eräiden hintojen ja maksujen vapauttaminen hinnanvahvistuksesta, vaikuttivat välittömästi elinkustannuksia kohottavasti. Seuraavasta taulukosta ilmenee elinkustannusindeksin kehitys kertomusvuonna:

tammikuu	120	toukokuu	122	syyskuu	126
helmikuu	120	kesäkuu	122	lokakuu	126
maaliskuu	120	heinäkuu	124	marraskuu	127
huhtikuu	121	elokuu	125	joulukuu	128

TYÖLLISYYS

Kertomusvuoden aikana työttömien luvut nousivat koko maassa varsin korkeiksi. Jo vuoden alussa työttömien lukumäärä oli 47 000, eikä näistä oltu voitu sijoittaa työttömyystöihin kuin vajaat 39 000 työntekijää, joten kokonaan työtä vailla oli yli 8 000 henkeä. Työttömien lukumäärä oli noususuunnassa aina maaliskuun loppupuolelle, jolloin työttömien luku oli yli 50 000 työtöntä.

Työllisyyskomitean laatiman työllisyysohjelman mukaan oli työmahdollisuuksia varattu kaikkiaan yli 100 000:lle työntekijälle noin 2 000:ssa työkohteessa.

Suomen Pankin harjoittama tiukka rahapolitiikka vaikutti elinkeinoelämän toimintamahdollisuuksiin lamauttavasti, josta johtuen puunjalostusteollisuus, rakennustoiminta ja rakennusaineteollisuus joutuivat tuotantovaikeuksiin. Näillä aloilla alkanut työttömyys alkoi heijastella muillekin aloille, josta johtuen kotimarkkinateollisuuden vaikeudet alkoivat lisääntyä synnyttäen näilläkin aloilla työttömyyttä.

Edellisen vuoden joulukuussa Valtioneuvoston tekemän päätöksen mukaan supistettiin tekstiiliraaka-aineiden lisenssiointia noin 20 %:lla, joka vaikutti kutomatehtaiden työllisyyttä heikentävästi. Osittain tämä vaikutti myös vaatetusteollisuuteen. Toisaalta menekkivaikeuksista johtuen joutui

vaatetusteollisuus siirtymään vaatteiden valmistuksessa lyhennettyyn työviikkoon.

Liiton keräämien työllisyystilastojen mukaan työskenneltiin vaatetus-alalla syyskuussa melko yleisesti 4-päiväisin työviikoin. Tilastojen mukaan työskenteli 60,4 % työntekijöistä 4-päiväisin työviikoin, 17,7 % 5-päiväisin työviikoin ja 13,2 % 6-päiväisin työviikoin. Lisäksi oli eroitettujen määrä 8,7 %. Pidennetyt kesä- ja joululomat, samoin kuin palkattomia pakko-lomautuksia, on ollut vaatetus-alalla tavallista runsaammin.

Vaatturien tilatessa työssä työllisyys on ollut edelliseen vuoteen verrat-tuna tavallista heikompaa. Aivan yleisesti on tilaustyönä tehtyjen pukimien valmistus ollut vähäisempää. Vaikeimmaksi on vaatturien työllisyys muo-dostunut maaseudulla ja pienemmissä asutuskeskuksissa. Vaatturityövoimaa on tästä johtuen siirtynyt paljon teollisuuden palvelukseen.

Liittomme taholla valmistettiin esitys työllisyyden turvaamiseksi vaate-tusalalla työttömyyskaudeksi 1957—58, jossa otettiin huomioon vaatetusalan konjunkturiherkkyys ja muiden alojen työttömyys, jotka voivat vaikuttaa vaatetustarvikkeiden kysynnän huononemiseen. Esitys jätettiin SAK:lle, joka yleistä työllisyysohjelmaa laatiessaan ottaisi huomioon vaatetus-alalla vallitsevan tilanteen ja työllisyyden turvaamiseen tähtäävät toimenpiteet.

Vaatetusalan työllisyystilanteen takia kävi liittomme lähetystö lokakuun 8 päivänä Kululaitos- ja yleistentöidenministeri V. Liljeströmin luona esittämässä vakavan huolestumisen vaatetus-alalla vallitsevan heikon työllisyyden johdosta ja esitti samalla toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi.

TYÖEHTOSOPIMUSTOIMINTA

Liittomme taholta esitettiin 10.4. uudelleen Vaatetusteollisuusliitolle, Vaatturiliikkeenharjoittajain Keskusliitolle, Pukimo- ja Turkisliitolle ja Naisten Pukuteollisuuden Yhdistykselle neuvottelujen aloittamista vaatetus-työläisten palkkojen tarkistamiseksi mahdollisimman pikaisesti. Vaatetus-teollisuusliitto vastasi neuvotteluesitykseemme, jossa ehdotettiin neuvotte-lujen aloittamista 25.4. Käydyissä neuvotteluissa työnantajapuoli piti tiu-kasti kiinni työnantajien yleisestä kannasta, jonka mukaan teollisuuden kantokyky ei kestä minkäänlaisia palkankorotuksia. Liittomme käymät

palkkasopimusneuvottelut keskeytyivät useiksi kuukausiksi ja vasta elokuussa yritettiin saada neuvottelut uudestaan käyntiin sen jälkeen, kun useilla muilla aloilla oli jo saatu palkkasopimukset solmituiksi.

Vaatturien sopimusneuvottelut saatiin aloitetuiksi elokuun 20 päivänä. Sen jälkeen käytiin neuvotteluita useita kertoja, kunnes työnantajapuoli oli kuun lopussa valmis 5 %:n suuruiseen aika- ja urakkapalkkojen korotukseen. Kuitenkin liittomme taholla ei oltu siinä vaiheessa suostuvaisia 5 %:n koroitukseen ja vasta syyskuun 9 päivänä käydyissä neuvotteluissa päädyttiin siihen, että aika- ja urakkatyössä koroitetaan palkkoja 5 %:lla ja sopimukseen sisällytettiin $\frac{2}{3}$ periaatteella indeksiehto, jonka mukaan, jos elinkustannusindeksi nousee 6 % eli pistelukuun 132, koroitetaan palkkoja 4 %:lla. Jos elinkustannusindeksi edelleen nousee pisteluvusta 132 6 %:lla eli pistelukuun 140, koroitetaan edellä mainittu 4 %:n tarkistus 8 %:ksi. Sopimus tuli voimaan 15 päivänä syyskuuta ja on voimassa kuukauden irtisanomisajalla maaliskuun 15 päivään 1958.

Vaatetusteollisuusliiton kanssa päästiin neuvotteluja jatkamaan vasta syyskuun 4 päivänä, kun sitä ennen oli ollut neuvottelukosketuksia 15. 8. ja 22. 8. Neuvotteluista muodostuivat pitkät ja vaikeat. Liittomme taholta tehtiin esityksiin palkkojen tarkistamiseksi työnantajapuoli vastasi jyrkän torjuvasti. Työnantajien tarkoitus jo neuvottelujen alkuvaiheessa oli se, että aikaisemmin erillisenä maksetut 18,4 %:n indeksilisiä sekä 12 markan lisä liitetään suoraan palkkoihin sisään, ja entiset urakkahinnat tarkistetaan siten, että mainittujen lisien vaikutus otetaan huomioon entisiä urakkahintoja tarkistettaessa. Neuvottelujen pitkittyessä myöhäiseen syksyyn jouduttiin liittotoimikunnassa käsittelemään useaan otteeseen syntynyttä vaikeaa tilannetta ja todettiin, ettei vaatetusallalla ole tällä kertaa suuriakaan mahdollisuuksia saada palkankorotuksia. Marraskuun 6 päivänä käydyissä neuvotteluissa voitiinkin sopia siitä, että 18,4 %:n indeksilisiä ja 12 mk liitetään palkkoihin ja urakkahinnat tarkistetaan siten, että em. lisien vaikutus tulee huomioiduksi vanhoja urakkahintoja tarkistettaessa. Lisäksi aikaisemmin maksettu 10 %:n aikapalkkalisä sovittiin koroitettavaksi 15 %:ksi ja sopimukseen sisällytettiin $\frac{2}{3}$ indeksiehto, jonka mukaan ensimmäinen 4 %:n palkkojen korotus tapahtuu silloin, kun elinkustannusindeksi on noussut pistelukuun 130. Sopimus allekirjoitettiin marraskuun 6 päivänä, ja se tuli voimaan marraskuun 20 päivän jälkeen ensiksi alkavan palkanmaksukauden alusta lukien ollen voimassa vuoden 1958 loppuun saakka.

Teollisuussopimuksen tultua allekirjoitetuksi aloitettiin välittömästi neuvottelut Naisten Pukuteollisuuden Yhdistyksen kanssa Naisten- ja Lasten Pukuteollisuuden palkkasopimuksesta. Marraskuun 14 päivänä saatiinkin sopimus allekirjoitetuksi. Sopimuksen palkkajärjestelyt suoritettiin siten, että erillinen 12 markan lisä yhdistettiin palkkoihin ja ns. aikapalkkalisä, joka aikaisemmin oli ollut 10 %, koroitettiin 15 %:ksi. Sopimukseen sisällytettiin samanlainen indeksiehto kuin edelliseenkin sopimukseen. Palkkasopimus tuli voimaan marraskuun 15 päivän jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien ja on voimassa maaliskuun 15 päivään 1958 saakka.

Pukimo- ja Turkisliiton sekä liittomme välillä allekirjoitettiin 21 päivänä marraskuuta turkistyötä koskeva palkkasopimus, jossa aikapalkkalisää koroitettiin 10 %:sta 15 %:iin ja sopimukseen sisällytettiin samanlainen indeksiehto kuin edellisiin sopimuksiin. Sopimus tuli voimaan allekirjoittamispäivän jälkeen ensiksi alkavan palkanmaksukauden alusta lukien ja on voimassa elokuun 1 päivään 1958 saakka.

Tilattua kappatyötä koskeva työpalkkasopimus allekirjoitettiin 21 päivänä marraskuuta. Sopimuksen aikaisempia palkkamääräyksiä korotettiin aika- ja urakkapalkkojen osalta 5 %:lla, sekä sopimukseen otettiin samanlainen indeksiehto kuin edellisiin sopimuksiin.

Salonkileninkialan palkkasopimus allekirjoitettiin 22 päivänä marraskuuta ja siinä korotettiin ohjetuntipalkkoja 5 %:lla sekä otettiin indeksiehto, jonka mukaan elinkustannusten nousut korvataan $\frac{2}{3}$ periaatetta noudattaen.

Osuusliike Elannon kanssa on sovittu sopimuspöytäkirjalla siitä, että Elanto noudattaa vaatetusalan työntekijöihinsä nähden kunkin alan palkkasopimuksia.

Osuustukkukaupan (OTK:n) ja liittomme välillä käytiin vuoden lopulla neuvotteluja OTK:n vaatetustehtaiden palkkasopimuksesta, mutta vuoden vaihteeseen mennessä ei oltu päästy yksimielisyyteen sopimuksen tulkintaa koskevista erimielisyyksistä.

Puolustusministeriön ja toisaalta Suomen Työläisliiton sekä liittomme välillä käytiin työehtosopimusneuvotteluja syyspuolella vuotta. Käydyissä neuvotteluissa sovittiin palkkojen järjestelyistä siten, että 12 markan lisä yhdistettiin palkkoihin ja aikatyölisän kohdalla suoritettiin uusi järjestely. Sopimus allekirjoitettiin 14 päivänä joulukuuta, mutta palkkojen korotukset suoritettiin takautuvasti syyskuun 1 päivästä lukien.

VOIMASSAOLEVAT TYÖEHTO- JA PALKKASOPIMUKSET

1. Vaatetusteollisuuden työehtosopimus on voimassa joulukuun 31 päivään 1958 saakka ja jatkuu sen jälkeen, ellei sitä kummaltakaan puolelta irtisanota kahta (2) kuukautta ennen sopimusajan päättymistä.
2. Vaatturialan työehtosopimus on voimassa maaliskuun 15 päivään 1958 saakka ja jatkuu edelleen, ellei sitä kumpikaan sopijapuoli irtisano yhtä (1) kuukautta ennen sopimusajan päättymistä.
3. Naisten- ja Lasten Pukuteollisuuden työehtosopimus on voimassa maaliskuun 15 päivään 1958 ja jatkuu edelleen, ellei sitä vähintään yhtä (1) kuukautta ennen sopimusajan päättymistä kummaltakaan sopijapuolelta irtisanota.
4. Tilattua kappatyötä koskeva työehtosopimus on voimassa maaliskuun 15 päivään 1958 saakka ja jatkuu edelleen, ellei sitä vähintään yhtä (1) kuukautta ennen sopimusajan päättymistä kummaltakaan sopijapuolelta irtisanota.
5. Hattutehtaita koskeva työehtosopimus on voimassa joulukuun 31 päivään saakka ja jatkuu edelleen, ellei sitä kummaltakaan sopijapuolelta irtisanota kahta (2) kuukautta ennen sopimusajan päättymistä.
6. Turkistytöitä koskeva työehtosopimus on voimassa elokuun 1 päivään 1958 saakka ja jatkuu edelleen, ellei sitä kummaltakaan sopijapuolelta irtisanota vähintään yhtä (1) kuukautta ennen sopimusajan päättymistä.
7. Salonkileninkiompelijoita koskevan palkkasopimuksen voimassaoloaika päättyy maaliskuun 15 päivään 1958. Palkkasopimus liittyy Naisten- ja Lasten Pukuteollisuuden työehtosopimukseen.
8. OTK:n vaatetusalan työntekijöitä koskeva työehtosopimus on voimassa joulukuun 31 päivään 1958 saakka ja jatkuu edelleen, ellei sitä kummaltakaan sopijapuolelta irtisanota yhtä (1) kuukautta ennen sopimus-

ajan päättymistä. Sopimukseen liittyvästä palkkasopimuksesta ei oltu päästy yksimielisyyteen vuoden vaihteeseen mennessä, joten neuvottelut siitä siirtyivät 1958 puolelle.

9. Osuusliike Elannon kanssa on sovittu sopimuspöytäkirjalla siitä, että Elanto noudattaa vaatetusalan työntekijöihinsä nähden sopimuksia.
10. Yhdytty allekirjoittamalla Puolustusministeriön ja Suomen Työläisliiton kesken solmittuun sopimukseen, joka koskee liittomme osalta Valtion pukutehtaassa työskenteleviä vaatetustyöntekijöitä. Sopimus on voimassa kesäkuun 30 päivään 1958 saakka, ja sopimus jatkuu toistaiseksi kahden (2) kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin.

LIITON VALISTUSTOIMINTA

Kulunut vuosi on ollut tapahtumarikas ja erittäin työntäyteinen, joten nämä ilmiöt ovat vaikuttaneet myös liiton valistustoimintaan. Leimaa-antavimpana piirteenä on ollut työnantajajärjestöjen erittäin voimakas pyrkimys työntekijäin elintason alentamiseen. Osoituksena tästä oli mm. palkka- ja työehtosopimusneuvottelujen tarkoituksellinen pitkittäminen ja työntekijäliittojen vaatimattomien palkankorotusvaatimusten toistuva torjuminen. Palkka- ja työehtosopimustoimintaa koskevien asioiden hoito onkin näinollen rajoittanut liiton valistustyön suorittamisen mahdollisuuksia. Myös SAK:n 50-vuotisjuhlan valmistelut merkitsivät paljon lisätyötä niin liiton kuin sen osastojen johtoportaisissa. Toisaalta kuitenkin myönteisenä puolena mainittakoon, että ammattiyhdistysliikkeen suurjuhlien viettäminen, niiden järjestelyt ja vaikutus olivat kieltämättä laajoihin joukkoihin ulottuvaa ja merkityksellistä herätys- ja valistustyötä ammattiyhdistysliikkeen hyväksi. Valistustyötä liiton taholta on kaikesta huolimatta mahdollisuuksien mukaan suoritettu. Pääpaino siinä on asetettu jäsenistön kiinnostuksen herättämiseen liiton ja koko ammattiyhdistysliikkeen toimintaa kohtaan. Samalla on pyritty kartuttamaan järjestötehtäviä koskevaa tietoisuutta ja selvittämään kysymyksiä, jotka jäsenistölle tulevat esiin jokapäiväisessä työelämässä.

Suullista valistus- ja opastustyötä ovat liiton toimitsijat suorittaneet matkoilla ollessaan osastojen järjestämissä kokouksissa ja tilaisuuksissa. Tällöin on selvitetty esillä olevia päivän kysymyksiä ja suoritettu palkka-asioiden hoitoa- ja järjestötoimintaa koskevaa opastusta. Valistus- ja neu-

vontatyötä ovat suorittaneet liiton järjestäjä Kauko Saastamoinen huhtikuun 1 päivään saakka, ja myös liiton puheenjohtaja ja sihteeri ovat käyneet osastojen järjestämässä kokouksissa, työpaikoilla ja eri tilaisuuksissa sikäli kuin ovat muilta tehtäviltään ennättäneet.

Osastojen toimihenkilöiden kaksipäiväiset neuvottelupäivät järjestettiin liiton toimesta 12—13 p:nä tammikuuta Kiljavalla. Näille päville osallistui yli kolmekymmentä liiton osastojen aktiivista toimihenkilöä, ja oli heillä täten mahdollisuus saada tietoja, jotka ovat välttämättömiä hoidettaessa työntekijöiden asioita työpaikoissa ja ammattiosastoissa.

Aikaisempaa tapaa noudattaen liitto tuki jäsenistönsä opiskelumahdollisuuksia jakamalla apurahoja opintokerhoille, yksinopiskelijoille ja SAK:n kursseille osallistumista varten. Erilaisille kursseille osallistuivat liitosta kuluneen vuoden aikana seuraavat jäsenet:

Ammattiyhdistysopiston 1 kk:n kestäväälle suomenkieliselle kesäkurssille 30/6—27/7 Helena Hiesmaa ja Kyllikki Rosenberg Helsingistä, Olga Oksa Hämeenlinnasta, Marja-Liisa Salminen ja Ahti Koivisto Turusta.

Ammattiyhdistysopiston 26-viikkoa kestäväällä vuosikurssilla Kiljavalla jatkoivat opiskeluaan vuoden alkupuolella Malva Palo Helsingistä ja Kaija-Liisa Kosunen Savonlinnasta. Syksyllä, lokakuussa alkaneelle vuosikurssille tulivat uusiksi oppilaiksi Kyllikki Rosenberg ja Helena Hiesmaa Helsingistä, Laina Hyvönen Tampereelta ja Aira Lihavainen Joensuusta.

SAK:n järjestämälle luottamusmieskurssille Kiljavan Ammattiyhdistysopistossa 31/3—6/4 osallistui Liisa Järvinen Hämeenlinnasta, sekä marraskuun 24—30 p:nä järjestetyille kursseille Rauha Jokinen Tampereelta ja Evi Jauhiainen Turusta. Luottamusmieskurssille 3.3.—30.3. osallistui Esko Mäkinen Turusta.

SAK:n Ammattiyhdistysopistossa Kiljavalla 24—30 p:nä marraskuuta järjestämälle tuotantokomiteakurssille osallistuivat Seija Lähdesmäki Turusta ja Anja Helle Hämeenlinnasta.

SAK:n jäsenliittojen naisedustajain neuvottelupäiville helmikuun 12 p:nä Helsingissä osallistuivat liittotoimikunnan jäsenet Signe Heinonen ja Anni Ekström.

Pohjoismaiden Ammattiyhdistysnaisten opintoviikkoa vietettiin kertomusvuotena SAK:n naisjaoston järjestämänä Suomessa, Ammattiyhdistysopistossa Kiljavalla 16—22 p:nä kesäkuuta, jolle osallistuivat liitostamme Maija Järvinen ja Saima Kanerva Tampereelta.

KERHO- JA KIRJEKURSSIOPISKELU

Tehostaakseen liiton osastojen opintokerhotoimintaa ja jäsenien itseopiskelua on liitto kustantanut tarkoitusta varten kirjekursseja Työväen Sivistysliiton Kirjeopistosta.

Vuoden 1957 aikana ovat liiton jäsenet opiskelleet Työväen Sivistysliiton Kirjeopistossa eri aineita seuraavasti:

Yksinopiskelijoita Kerhoja Yht. opisk.

	opisk.	al.	lop.	Kerh.	lukum.	jäs.	al.	lop.
Ay-opiston vuosik. valm. kurssi ..	2	—	—	—	—	—	—	2
Ay-opiston kesäk. valm. kurssi	30	5	13	—	—	—	—	30
Ay-opiston ruots. kesäk. valm. kurssi (Fackföreningskurskap)	1	1	—	—	—	—	—	1
Työn nuorten peruskurssi	1	1	1	—	—	—	—	1
Kansantalous	1	1	—	—	—	—	—	1
Suomen kieli	2	—	—	—	—	—	—	2
Kirjanpito	1	1	—	—	—	—	—	1
Ruotsin kieli	2	1	—	—	—	—	—	2
Työlainsäädäntö	1	1	—	—	—	—	—	1
Ammattiyhdistystieto				1	11	—	—	11
Asiakirjain laatiminen				1	9	—	—	9
	41	11	14	2	20	—	—	61

POHJOISMAINEN KURSSI NORJASSA

Pohjoismaiden Vaatetustyöläisten Liiton kurssit pidettiin kesäkuun 23—29 p:nä Norjan Vaatetustyöläisten Liiton järjestämänä Norjan Ammattijärjestön koulussa Sörmarkassa.

Entisen tavan mukaan kursseille osallistui 12 osanottajaa Norjasta, Ruotsista, Tanskasta ja Suomesta. Meidän liittomme jäsenistä olivat kursseilla Maritta Lehtinen, Anni Buur ja Amalia Vasenius Helsingistä, Elna Varpe ja Hilikka Virta Turusta, Kerttu Seppälä ja Hanna Viitanen Tampereelta, Elin Repo Joensuusta, Elsa Lund Vaasasta, Martti Järvenpää Kurikasta, Olavi Kiema Kokkolasta ja ryhmän johtajana seurasi mukana liiton sihteeri Siiri Saarinen. Tulkkina suomalaisilla oli toimittaja Osvald Fager.

Kurssien ohjelmaan sisältyi alansa etevimpien asiantuntijoiden luentoja seuraavista aiheista:

"Norjan uusi työväensuojelulaki- 45 tunnin työviikko", "Norjan suurkäräjäin vaalien merkitys Norjan kansalle, työväenliikkeelle ja erikoisesti ammattiyhdistysliikkeen tavoitteiden toteuttamiselle", "Taloudellinen yhteistoiminta yli rajojen", "Vaatetusteollisuus vapaiden ja yhteismarkkinoiden puitteissa", "Kokemuksia 5-päivän työviikosta Varden tehtailla Bergen'issä", "Tilannekatsaus Norjan ammattiyhdistysliikkeestä".

Ohjelmaan sisältyi lisäksi selostukset pohjoismaiden vaatetustyöläisten liittojen toiminnasta, joita esittivät Rudolf Eriksen Norjasta, Valter Sjöberg Ruotsista, Carl Hansen ja Niels P. Andersson Tanskasta sekä Siiri Saarinen Suomesta.

Kurssiohjelmaan liittyi myös retki Osloon, joten osanottajille muodostui tilaisuus tutustua moniin suurenmoisiin nähtävyyksiin. Pohjoismaiden Vaatetustyöläisten Liiton kurssit Norjassa olivatkin erikoisen onnistuneet.

KIRJALLINEN VALISTUSTYÖ

Kirjallista valistustyötä suoritettaessa on käytetty hyväksi ennenkaikkea liiton äänenkannattajaa "Palkkatyöläistä". Työväen sanomalehtien välityksellä on selostettu palkka- ja työehtosopimustoimintaa ja yleensä liiton ja osastojen toimintaa koskevia asioita. Palkkatyöläinen on lähetetty kaikille täydet jäsenoikeudet omaaville liiton jäsenille tai ruotsinkielinen "Löntagaren" sitä haluaville. "Työläisopiskelija"-lehteä on lähetetty vuosikerta liiton osastoille. Liiton kiertokirjeiden ohella on osastoille lähetetty myös SAK:n kiertokirjeet.

LIITTOMME 20-VUOTISMERKKIPÄIVÄ

Kertomusvuonna tuli kuluneeksi 20 vuotta Suomen Vaatetustyöläisten Liiton perustavasta kokouksesta. Liittomme perustava kokous pidettiin 26—27 p:nä syyskuuta 1937 Helsingissä, vaikka liitto virallisesti aloitti toimintansa vuoden 1938 alusta. Liittomme 20 vuotinen toiminta on ollut jatkoa sille vaatetustyöläisten ammattiyhdistystoiminnalle, joka maassamme räätälien ja ompelijattarien toimesta noin 70 vuotta sitten aloitettiin.

Liittomme 20-vuotismerkkipäivä toiminnassamme huomioitiin siten, että liittotoimikunnan kehoitusta noudattaen monet liiton osastot järjestivät juhlapöytäkokouksia ja eräät osastot juhlia.

SAK:n 50-VUOTISJUHLAT

Sen johdosta, että nykyisen ammatillisen keskusjärjestömme SAK:n edeltäjän, Suomen Ammattijärjestön, perustamisesta oli kulunut 50 vuotta, vietettiin tämän tapahtuman johdosta arvokkaita juhlia, joihin myös liittomme ja ammatillisesti järjestäytyneet vaatetustyöläiset osallistuivat.

Suomen Ammattijärjestön perustavan kokouksen muistolaatan paljastustilaisuudessa ja sen yhteydessä vietettävässä juhlassa 15. 4. Tampereella oli liiton edustajana puheenjohtaja Urho Laurikainen.

Liittomme onnittelut SAK:lle 8 p:nä kesäkuuta kävivät esittämässä puheenjohtaja Urho Laurikainen ja sihteeri Siiri Saarinen.

SAK:n valtuuston juhlapöytäkokouksessa 9. 6. nimettiin kuusi liittomme veteraania SAK:n kunniajäseniksi ja heille ojennettiin SAK:n kultainen ansiomerkki. Nämä veteraanit olivat Vilho Soininen ja Kosti Ruokojärvi Helsingistä, Anna Lehmus, Väinö Lehmus ja Rikhard Hassinen Tampereelta sekä Toivo Raunio Turusta. Kunniajäseniksi nimittäminen suoritettiin tunnustuksena ja kunnioituksen osoituksena näille ammattiyhdistystovereille, jotka yhtäjaksoisesti yli 50 vuotta ovat olleet mukana ammattiyhdistystyössä. SAK:n valtuuston juhlapöytäkokouksessa edustivat liittoa Yrjö Tuominen Kuopista ja Terho Lehto Turusta.

Stadionilla vietetyssä suurjuhlassa 9.6. oli liiton virallisena edustajana puheenjohtaja Urho Laurikainen. Tähän suurjuhlaan ja sitä edeltäneeseen juhlakulkueeseen osallistui satamäärin liittomme jäseniä ja vaatetusalan työntekijöitä. Ammatillisesti järjestyneiden vaatetustyöntekijäin näkyvänä tunnusmerkkinä kannettiin juhlakulkueessa liiton kaunista, uutta lippua. Lippua kantoivat Malva Palo Helsingistä ja Ilmari Rahnasto Kurikasta. Juhlakulkueessa, eri ammattialojen työelämää kuvaavien rakennelmien joukossa, nähtiin myös liittomme toimesta järjestetty vaatetusalan työelämää kuvaava rakennelma.

LIITON SUHTEET KOTIMAISIIN JÄRJESTÖIHIN

Liittomme on sääntöjen mukaan kuulunut Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliittoon (SAK). Liiton edustajana SAK:n työvaliokunnassa yleisvaramiehenä on liiton puheenjohtaja Urho Laurikainen.

SAK:n valtuustoon kuuluvat liiton edustajina Terho Lehto ja Yrjö Tuominen vakinaisina, Otto Kuvaja ja Siiri Saarinen varajäseninä.

SAK:n valtuuston ylimääräisessä kokouksessa maaliskuun 28 p:nä edusti liittoa Siiri Saarinen.

SAK:n valtuuston sääntömääräisessä kokouksessa kesäkuun 7 p:nä ja 50-vuotisjuhlakokouksessa kesäkuun 9 p:nä olivat edustajina Yrjö Tuominen ja Terho Lehto.

SAK:n valtuuston sääntömääräisessä kokouksessa syyskuun 19 p:nä olivat liiton edustajina Siiri Saarinen ja Terho Lehto sekä ylimääräisessä kokouksessa joulukuun 29 p:nä Terho Lehto ja Otto Kuvaja.

Liitto on jäsenenä Työväen Sivistysliitossa ja edustajistoon kuuluvat Anni Ekström vakinaisena ja Viktor Nuutinen varaedustajana.

Liitto on jäsenenä myös Lomaliitossa, Kansan Pika-arpajaiset ry:ssä. Ohjelmapalvelu ry:ssä ja kuuluu edelleen Yhteismainos OY:n jäsenyyteen.

Suomen Säästöpankkiliiton palkkasäästötoimikuntaan on kuulunut Urho Laurikainen ja liiton neuvottelukokouksiin ovat osallistuneet Urho Laurikainen ja Kauko Saastamoinen.

Suomen Sos.-dem. Raittiusliiton neuvottelukokoukseen syyskuun 18 p:nä osallistui liiton edustajana Elsa Paasio.

LIITON KANSAINVÄLISET SUHTEET

Liitto on kuulunut jäsenenä Kansainväliseen Vaatetustyöläisten Liittoon, jonka kotipaikka on Lontoo. Liiton edustajakokous pidettiin kuluvana vuonna, syyskuun 16—18 p:nä Vienissä, ja osallistui siihen liiton puheenjohtaja Urho Laurikainen.

Liitto on kuulunut myöskin jäsenjärjestönä Pohjoismaiden Vaatetustyöläisten Liittoon. Sen hallituksen kokous pidettiin liittomme järjestämänä toukokuun 31 p:nä Suomessa ja osallistuivat siihen hallituksen puheenjohtajana Per Pettersson Ruotsista, muina jäseninä Rudolf Eriksen Norjasta, Herman Schäfer ja Frithiof Holst Tanskasta sekä liittomme puheenjohtaja Urho Laurikainen. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräisten asioiden ohella pohjoismaiden yhteismarkkinoiden ja Euroopan vapaakauppa-alueen muodostamista, Kansainvälisen Vaatetustyöläisten Liiton edustajakokouksessa syyskuussa esille tulevia- ja pohjoismaisten rationalisointikurssien järjestämisestä koskevia asioita. Pohjoismaiden Vaatetustyöläisten Liiton kurssit päätettiin pitää vuonna 1958 Tanskassa.

Tanskan Vaatturiliiton edustajakokouksessa, joka pidettiin syyskuun 22—26 päivinä Kööpenhaminassa, edusti liittoa puheenjohtaja Urho Laurikainen.

Liettuan Vaatetustyöläisten Liiton edustaja Elena Gldjaneia oli vieraillessaan Suomessa myös liittomme vieraana huhtikuun 13 päivänä.

LIITTOVALTUUSTO

Liittovaltuuston sääntömääräinen kokous pidettiin SAK:n 50-vuotisjuhlallisuuksien aikaan 8 p:nä kesäkuuta Helsingissä. Kokouksessa käsiteltiin liiton toiminta- ja tilikertomukset vuodelta 1956. Myönnettiin tilivelvollisille vuodelta 1956 vastuuvapaus. Hyväksyttiin talousarvio vuodelle 1957. Nimettiin liiton kunniajäseneet. Vihittiin tarkoitukseensa liiton lippu. Kokouksessa käsiteltiin myös ajankohtaisen palkka- ja työehtosopimuspolitiikanhoitoa ja vaatetusalan työtilannetta koskevia toimenpiteitä.

Liittovaltuuston kokoukseen osallistuivat puheenjohtajana Yrjö Tuominen, varapuheenjohtajana Eva Nieminen ja vakinaisina jäseninä Hilma Koivisto, Saimi Väre, Bertha Oksajoki, Terho Lehto, Antti Kallio, Heikki Pikkarainen, Ilmari Rahnasto, varajäseninä Hilikka Koljonen, Saara Grym, Toini Korhonen, Saara Wikblom (Hyypä) Yrjö Tamlander, liittotoimikunnan jäsenet Urho Laurikainen, Siiri Saarinen, Severi Ahtola, Signe Heinonen, Anni Ekström, Annikki Toivonen, Rauha Neuvonen sekä varajäsen Martta Lehtinen.

Pöytäkirja liittovaltuuston kokouksesta seuraa toimintakertomuksen liitteenä.

LIITTOTOIMIKUNTA

Kuluneen vuoden aikana ovat liittotoimikuntaan kuuluneet: puheenjohtajana Urho Laurikainen, varapuheenjohtajana Elsa Paasio, ja hänen sairautensa vuoksi hoiti varapuheenjohtajan tehtävää väliaikaisesti 29.5—12.9. välisenä aikana Severi Ahtola, sihteerinä Siiri Saarinen, sekä vakinaisina jäseninä Severi Ahtola, Signe Heinonen, Anni Ekström, Annikki Toivonen ja Rauha Neuvonen, varajäseninä Martta Lehtinen, Toivo Hätönen, Amalia Vasenius, Anja Asikainen, Irja Härtinen ja Liina Pyykkö.

Kertomusvuotena on liittotoimikunta kokoontunut kaikkiaan 21 kertaa, ja niistä on merkitty yhteensä 263 pykälää pöytäkirjoihin.

Liittotoimikunnan kokouksiin ovat osallistuneet Rauha Neuvonen 20 kertaa, Urho Laurikainen ja Signe Heinonen 19 kertaa, Siiri Saarinen 18 kertaa, Anni Ekström 17 kertaa, Annikki Toivonen 16 kertaa, Severi Ahtola 12 kertaa ja Elsa Paasio 9 kertaa.

Mainittakoon, että Elsa Paasio ja Severi Ahtola ovat joutuneet sairauden vuoksi olemaan poissa liittotoimikunnan kokouksista. Joulukuun 31 päivänä liittotoimikunta sai vastaanottaa surusanoman, joka kertoi Severi Ahtolan kuolemasta ja siitä johtuneesta liiton toimintaa kohdanneesta raskaasta menetyksestä.

Liittotoimikunnan varajäsenistä ovat kokouksiin osallistuneet Martta Lehtinen 10 kertaa, Toivo Hätönen 8 kertaa, Irja Härtinen 3 kertaa, Amalia Vasenius ja Anja Asikainen kumpikin yhden kerran.

LIITON TOIMISTO JA TOIMITSIJAT

Liiton puheenjohtajana on toiminut Urho Laurikainen, sihteerinä Siiri Saarinen, taloudenhoitajana Elma Walldén ja järjestäjänä Kauko Saastamoinen vuoden alusta huhtikuun 1 päivään saakka.

Toimistotyössä ovat liiton palveluksessa olleet Helvi Tammelin ja Aili Kuosmanen.

Liiton tilintarkastajina ovat toimineet Maria Sinisalo ja SAK:n määräämänä Vilho Harinen.

Liiton toimisto on edelleen ollut Helsingin Työväentalossa Paasivuorenkatu 5, huoneistossa n:o 13.

Kertomusvuotena on lähetetty liiton toimistosta kirjeitä ja kortteja 566 kpl, ristisiteitä 765 ja paketteja 34, yhteensä 1 365. Kiertokirjeitä lähetettiin osastoille 16 ja lisäksi liiton välityksellä SAK:n kiertokirjeitä.

SÄÄNTÖJEN MÄÄRÄÄMÄT AVUSTUKSET

Kertomusvuoden aikana on liiton jäsenille annettu liiton varoista sääntömääräisiä avustuksia:

Sairausavustuksia 265:lle jäsenelle mk 460 840:—

Hautausavustuksia 15:n jäsenen oikeudenomistajalle mk 38 000:—

Yhteensä mk 498 840:—

LIITON TALOUDELLINEN ASEMA

Jäljennös liiton tilinpäätöksestä lähetetään osastoille, joten yksityiskohtaista selostusta siitä ei ole liitetty kertomukseen.

LIITON KUNNIAJÄSENET

Liiton kunniajäseninä ovat Vilho Soininen ja Kosti Ruokojärvi Helsingistä, Anna Lehmus, Väinö Lehmus ja Rikhard Hassinen Tampereelta sekä Toivo Raunio Turusta.

Edellä mainitut liittomme veteraanit kutsuttiin liiton kunniajäseniksi liittovaltuuston kokouksessa 8.6. tunnustukseksi järjestöuskollisuudesta, jota oli jatkunut vaateustyöläisten ammattiyhdistystoiminnan hyväksi yhtäjaksoisesti yli 50 vuotta.

LIITON VAPAAJÄSENET

Liiton vapaajäsenoikeudet saavuttivat vuoden aikana seuraavat jäsenet

Helsingin	osasto	N:o	1	Hilda M. Svärd
”	”	”	1	Aino Lievonen
”	”	”	1	Otto Malmberg
”	”	”	1	Einar Valo
”	”	”	1	Edla Pekkanen
”	”	”	1	Anna Sylander
”	”	”	2	Amalia Vasenius
”	”	”	2	Sylvia Silander
”	”	”	2	Suoma Lintula
”	”	”	2	Aino Suomela
”	”	”	2	Zaida Lehtinen
”	”	”	5	Liina Pyykkö
”	”	”	5	Aino Keskiväli
”	”	”	5	Martta Sinisalo
Turun	”	”	6	Elna Varpe
Tampereen	”	”	9	Saara Mikonvesa
Vaasan	”	”	12	Sandra Saastamoinen
”	”	”	12	Elina Pietilä
”	”	”	12	Alma Hietala
”	”	”	12	Lilli Virtanen
Lahden	”	”	14	Hulda Vesanto
Kuopion	”	”	20	Martta Asikainen
”	”	”	20	Yrjö Tuominen
Oulun	”	”	38	Greta Kiviranta
Helsingin	”	”	63	Ester Backholm

LIITON JÄSENMÄÄRÄN KEHITYS

Vuoden alussa oli liiton jäsenmäärä	4 315
Vuoden aikana liittyi uusia jäseniä	551
Vuoden lopussa oli jäsenmäärä	3 445

Lepääviä jäsenoikeuksia vuoden aikana on sääntömääräisesti myönnetty yhteensä 152 jäsenelle.

JÄSENMÄÄRÄ VUODEN VAIHTEESSA

N:o	Osaston kotipaikka	Naisia	Miehiä	Yht.
1	Helsinki	76	74	150
2	Helsinki	597	48	645
3	Helsinki	57	—	57
4	Helsinki	115	1	116
5	Helsinki	176	3	179
6	Turku	16	9	25
7	Turku	157	24	181
8	Turku	55	—	55
9	Tampere	364	9	373
11	Helsinki	8	1	9
12	Vaasa	180	2	182
13	Lahti	73	9	82
14	Lahti	129	—	129
15	Lohja	3	1	4
16	Porvoo	—	—	—
17	Salo	7	4	11
19	Jyväskylä	115	4	119
20	Kuopio	4	12	16

N:o	Osaston kotipaikka	Naisia	Miehiä	Yht.
21	Tampere	85	6	91
23	Pori	28	3	31
24	Mikkeli	8	4	12
26	Joensuu	33	—	33
27	Hamina	—	—	—
28	Kotka	18	1	19
29	Kuopio	45	—	45
31	Hämeenlinna	5	2	7
32	Kokkola	138	20	158
33	Riihimäki	61	—	61
34	Tampere	9	7	16
36	Kouvola	8	2	10
38	Oulu	5	7	12
39	Turku	—	—	—
40	Pieksämäki	4	3	7
42	Savonlinna	68	1	69
43	Kurikka	103	12	115
46	Seinäjoki	32	3	35
48	Kankaanpää	—	—	—
51	Vaasa	3	4	7
54	Varkaus	8	—	8
55	Rovaniemi	1	—	1
57	Imatra	1	—	1
59	Tampere	13	1	14
60	Hämeenlinna	158	—	158
61	Iisalmi	2	3	5
63	Helsinki	13	—	13
70	Turku	83	7	90
71	Orimattila	7	—	7
75	Hyvinkää	16	2	18
77	Virrat	26	2	28
78	Tampere	41	—	41
Yhteensä		3 154	291	3 445

Yhteenveto Suomen Vaatetustyöläisten Liiton lähettämistä tilityksistä ja avustuksista v. 1957 aikana.

Os N:o	Osaston kotipaikka	Liittymis- maksuja	Jäsen- maksuja	Toim. väl. ym. maks.	Os. muut.	Os. uus.	Os. per.	Sairaus- avustusta	Hautaus- avustusta
1	Helsinki	2 859	319 150	250	26	125	112	14 000	8 400
2	”	20 031	1 589 858	1 055	128	370	498	106 320	2 800
3	”	2 003	146 685	165	8	60	68	13 170	2 800
4	”	1 556	386 493	585	32	95	190	24 100	—
5	”	3 018	437 473	710	56	75	150	11 820	—
6	Turku	—	43 860	60	12	5	4	6 650	—
7	”	1 601	306 870	1 515	20	20	112	14 640	—
8	”	654	134 228	125	16	65	94	9 580	—
9	Tampere	5 313	870 234	—	92	150	478	67 580	5 600
11	Helsinki	225	32 060	—	4	—	28	5 600	—
12	Vaasa	1 981	381 882	610	44	55	138	24 020	2 800
13	Lahti	1 261	165 150	300	18	30	72	11 540	—
14	”	2 949	321 112	400	26	60	102	27 600	—
15	Lohja	—	2 880	50	4	—	—	—	—
16	Porvoo	—	2 190	—	—	—	—	2 800	—
17	Salo	—	22 892	—	—	—	4	3 000	—
19	Jyväskylä	1 194	273 609	250	16	25	76	8 190	—
20	Kuopio	338	26 075	50	—	10	—	4 600	—
21	Tampere	1 803	203 294	360	14	25	58	6 850	2 400
23	Pori	203	75 273	—	12	5	28	1 200	2 800
24	Mikkeli	—	22 030	60	4	5	2	8 240	—

25	Turku
26	Joensuu
28	Kotka
29	Kuopio
31	Hämeenlinna
32	Kokkola
33	Riihimäki
34	Tampere
36	Kouvola
38	Oulu
39	Turku
40	Pieksämäki
42	Savonlinna
43	Kurikka
46	Seinäjoki
51	Vaasa
54	Varkaus
55	Rovaniemi
57	Imatra
59	Tampere
60	Hämeenlinna
61	Iisalmi
63	Helsinki
70	Turku
71	Orimattila
75	Hyvinkää
77	Virrat
78	Tampere
	Yksityisiä jäseniä
	Yhteensä mk

900	65 352	—	2	—	44	3 600	—
991	52 603	—	8	10	28	3 900	—
272	35 294	10	—	—	12	—	—
1 757	154 644	50	12	—	180	6 260	—
—	18 358	50	6	—	16	—	—
5 873	370 290	—	16	20	250	18 500	—
1 284	101 275	90	10	—	30	4 800	—
—	48 861	60	—	15	6	3 380	—
—	21 451	—	10	—	—	—	—
—	17 005	—	2	—	4	—	2 400
—	8 025	—	—	—	—	—	—
338	8 395	50	—	—	4	—	—
1 755	128 564	430	16	15	50	2 280	—
249	251 790	580	10	40	92	18 320	2 400
136	90 000	50	6	10	50	11 000	—
—	9 930	—	—	—	2	6 800	5 600
203	13 172	220	10	—	26	—	—
—	2 340	—	—	—	—	—	—
—	2 750	—	—	—	—	—	—
1 418	29 978	110	6	—	2	—	—
2 748	386 602	240	20	10	92	—	—
—	3 950	—	—	—	—	2 400	—
225	47 050	120	—	5	8	—	—
1 647	266 348	350	10	60	152	8 100	—
2 228	12 240	200	—	—	42	—	—
338	40 865	50	—	5	12	—	—
361	62 296	225	2	—	18	—	—
1 170	90 191	50	8	—	46	—	—
—	585	—	—	—	—	—	—
70 882	8 103 502	9 480	686	1 370	3 380	460 840	38 000

Pöytäkirja Suomen Vaatetustyöläisten Liitto r.y:n Liittovaltuuston kokouksesta, joka pidettiin 8 päivänä kesäkuuta 1957 Helsingin Työväentalon ravintolan kabinettissa alkaen klo 11.00. Nimenhuudossa todettiin olevan saapuvilla 22 Liittovaltuuston jäsentä. Puheenjohtajana toimi Liittovaltuuston puheenjohtaja Yrjö Tuominen. Pöytäkirjan kirjoitti liiton sihteeri Siiri Saarinen.

1 §

Puheenjohtaja Yrjö Tuominen suoritti kokouksen avauksen lausuen osanottajat tervetulleiksi kokoukseen. Avauspuheessaan hän mainitsi: "Olemme tänään, helluntai-lauantaina, kokoontuneet Liittomme valtuuston sääntömääräiseen kokoukseen käsittelemään tärkeitä ajankohtaisia kysymyksiämme. Kokouksemme pitoajaksi on järjestynyt SAK:n 50-vuotisjuhlien aattopäivä. Huomispäivän olemme varanneet ammattiyhdistysliikkeen juhlapäivän viettämiselle. Tänään meidän on palattava käsittelemään jokapäiväiseen leipään liittyviä kysymyksiä. Asioittemme hoitaminen on nykyisin muodostunut erittäin vaikeaksi, eivätkä edessä olevat näkymät vaikuta valoisilta. Jatkuva elinkustannusten kohoaminen on vaikeuttanut työläisten toimeentuloa, palkat ovat jääneet jälkeen, ja palkkakysymyksen hoitaminen on muodostunut ammattiyhdistysliikkeelle varsin vaikeaksi tehtäväksi.

Tällä hetkellä, jos koskaan, ammattiyhdistysliike on asetettu kypsyyskokeen eteen. Joudutaan vakavasti harkitsemaan, miten ammattiyhdistysliikkeen ja myös liittomme kohdalla ryhdytään asioitamme hoitamaan. Kysymykset, jotka tänään kokouksessamme tulevat käsittelyn alaisiksi, ovat meille vaatetustyöläisille erittäin merkityksellisiä. Rohkenen toivoa, että onnistumme ne kokouksessamme asiallisella tavalla ratkaisemaan niin, että teemme liitollemme ja vaatetusalan työntekijöille edullisia päätöksiä". Puheenjohtaja julisti Liittovaltuuston kokouksen alkaneeksi.

2 §

Todettiin kokous lailliseksi, sääntöjen määräämällä tavalla koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3 §

Nimenhuudolla todettiin saapuvilla oleviksi: Yrjö Tuominen, Eva Nieminen, Terho Lehto, Antti Kallio, Hilma Koivisto, Saimi Väre, Bertta Oksajoki, Heikki Pikkarainen, Hilka Koljonen, Saara Grym, Toini Korhonen, Saara Wikblom (Hyypä), Ilmari Rahnasto, Yrjö Tamlander, liittotoimikunnan jäsenet Urho Laurikainen, Siiri Saarinen, Severi Ahtola, Signe Heinonen, Anni Ekström, Annikki Toivonen, Rauha Neuvonen ja Martta Lehtinen.

Saapuvilla olivat myös liiton taloudenhoitaja Elma Walldén, toimistohenkilöt Helvi Tammelin ja Aili Kuosmanen.

4 §

Hyväksyttiin kokoukselle laadittu työjärjestys.

5 §

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Signe Heinonen ja Rauha Neuvonen.

6 §

Päivärahan suuruudeksi Liittovaltuuston kokouksen osanottajille vahvistettiin vieraspaikkakuntalaisille 1 700:— ja helsinkiläisille 800:—.

7 §

Käsiteltiin liiton toimintakertomus vuodelta 1956, joka ei aiheuttanut yleiskeskustelua. Yksityiskohtaisessa keskustelussa kohdassa: "Liiton kurssitoiminta" — Terho Lehto esitti, että liittovaltuuston kokous antaisi tunnustuksen kertomusvuoden aikana järjestetystä laajasta kurssitoiminnasta. Terho Lehdon ehdotusta kannatti Eva Nieminen.

Keskustelun jälkeen liittovaltuuston kokous antoi yksimielisesti liittotoimikunnalle tunnustuksen vuonna 1956 järjestetystä kurssitoiminnasta ja kohta hyväksyttiin.

Kohtaan "Liittotoimikunta", tehtiin lisäys: Liittotoimikunnan kokoukseen on Rauha Neuvonen osallistunut 17 kertaa ja kohta hyväksyttiin.

Toimintakertomuksen muut kohdat eivät herättäneet keskustelua. Merkittiin, että liiton toimintakertomus vuodelta 1956 on tullut loppuun käsitellyksi ja hyväksytyksi.

8 §

Käsiteltiin liiton tilikertomus vuodelta 1956. Taloudenhoitaja Elma Walldén suoritti tilikertomuksen yksityiskohtaisen esittelyn, jonka jälkeen liiton tilikertomus vuodelta 1956 ilman keskustelua yksimielisesti hyväksyttiin.

9 §

Puheenjohtaja Yrjö Tuominen luki tilintarkastajan lausunnon, jonka perusteella tilivelvollisille myönnettiin tili- ja vastuuvapaus vuodelta 1956.

10 §

Käsiteltiin liiton talousarvioehdotus vuodelle 1957, joka yksimielisesti hyväksyttiin.

11 §

Merkittiin, että SAK:n edustaja ei ole voinut saapua SAK:n 50-vuotisjuhlallisuuksien vuoksi Liittovaltuuston kokoukseen.

12 §

Liiton puheenjohtaja Urho Laurikainen selosti kuluvan vuoden toimintaa luoden aluksi yksityiskohtaisen katsauksen talouselämän viimeaikaiseen kehitykseen. Palkkakysymyksen mainitsi puhuja olleen jatkuvasti esillä työmarkkinajärjestöjen välillä. SAK:n työvaliokunta on toiminut tämän kysy-

myksen selvittämiseksi, ja liittomme on käynyt neuvotteluja vaatturialan ja teollisuuden palkkakysymyksestä, mutta mitään ratkaisua ei vielä ole aikaansaatu. Tämän jälkeen puhuja esitti tietoja vakauttamisohjelmasta, työllisyys-tilanteesta mainiten mm., että työttömyys on viime vuoden lopulta lähtien alkanut muodostua uhkaavaksi myös vaatetustyöläisille. Edelleen saatiin tietoja liiton kurssisuunnitelmasta, liiton taloudellista asemaa ja jäsenasioiden hoitoa koskevista asioista. Puheenjohtaja kosketteli vielä esityksensä loppuosassa avoinna olevaa palkkakysymystä ja huomioi SAK:n valtuuston t.k. 7 p:nä tekemän päätöksen, joka merkitsee sitä, että SAK ei tule hoitamaan palkka- ja työehtosopimuskysymystä, kuten aikaisemmin, kokonaisratkaisuna, vaan nämä asiat ovat jääneet liittojen omakohtaisesti hoidettaviksi.

Selostuksen johdosta seurasi laaja keskustelu, jossa eniten huomiota kiinnitettiin vaatetusalan työllisyys- ja palkkakysymykseen. Kokous tähdensi erikoisesti sitä, että uhkaavalta näyttävän vaatetusalan työllisyys-tilanteen turvaamiseksi on tehtävä kaikki mahdollinen. Palkka- ja työehtosopimuspolitiikan kohdalla liitto huomioi SAK:n valtuustokokouksen 7 p:nä kesäkuuta tekemän päätöksen, joka velvoittaa SAK:n jäsenliittoja ryhtymään kiireellisesti toimenpiteisiin ja saattamaan, avoinna olevat palkka- ja työehtosopimusneuvottelut päätökseen.

13 §

Sen johdosta, että liiton varapuheenjohtaja Elsa Paasio oli sairauden vuoksi estynyt olemasta läsnä Liittovaltuuston kokouksessa, päätettiin hänelle lähettää kukkatervehdys. Tervehdystä viemään nimettiin Toini Korhonen, Hilma Koivisto, Eva Nieminen ja Saara Grym.

14 §

Juhlavaksi kokouksessa muodostui 6 veteraanijäsenen nimittäminen liiton kunniajäseniksi. Liittotoimikunnan ehdottamana kutsuttiin liiton kunniajäseniksi Vilho Soininen ja Kosti Ruokojärvi Helsingistä, Anna Lehmus, Väinö Lehmus ja Rikhard Hassinen Tampereelta sekä Toivo Raunio Turusta.

Kunniajäsenyyden nimityksen edellytyksenä oli 50 vuoden yhtäjaksoinen jäsenyys ammattiyhdistysliikkeessä.

Suoritettiin liiton lipun vihkiminen. Liiton puheenjohtaja Urho Lauri-kainen lausui lippua vihittäessä mm. seuraavaa:

"On yleinen tapa, että jokaisella järjestöllä on oma tunnusmerkkinsä ja lippunsa. Liittomme on kuitenkin ollut ilman omaa lippua, joka nyt SAK:n 50-vuotisjuhlaan valmistautuessamme ja liittomme 20 vuotisen toiminnan johdosta on päätetty saada aikaan. Lippua on tarkoituksemme ensi kerran julkisuudessa käyttää SAK:n suurjuhlassa ja sitä edeltäneessä juhla-kulkuessa huomenna 600 muun järjestölipun rinnalla uljaassa rivistössä. Haluan vihkiä tämän taiteilija Vesimaan suunnitteleman ja Käsityön Ystävät-liikkeessä valmistetun lipun Suomen Vaatetustyöläisten Liiton lipuksi. Velvoittakoon tämä lippumme jokaista ammatillisesti järjestynyttä vaatetustyöläistä yhteiseen taisteluun kaikkien palkkatyöntekijäin taloudellisen ja sosiaalisen aseman parantamisen ja koko ihmiskunnan paremman tulevaisuuden puolesta. Toivon lisäksi, että myös järjestymättömät vaatetustyöläiset tulevat seuraamaan lippuamme, ja sen kutsua noudattaen liittymään ammattiyhdistysväen riveihin. Puheenjohtaja luki lopuksi runosäkeen "Sä lippu puhdas punanen", jonka jälkeen laulettiin yhteisesti "VALA".

Päättäjäispuheessaan puheenjohtaja Yrjö Tuominen kiitti Liittovaltuuston jäseniä asiallisesta kokousasioiden käsittelystä. Arvokkaimmin ja juhlavammin tuskin olisi voitu liittovaltuustomme kokousta päättää, kuin mitä nyt tapahtui, lausui puheenjohtaja Tuominen lopuksi.

Vakuudeksi

Siiri Saarinen.

Olemme tänään tarkastaneet yllä olevan pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen päätösten ja menon kanssa yhtäpitäväksi.

Helsingissä, elokuun 20 päivänä 1957.

Signe Heinonen

Rauha Neuvonen

7577

76.1

840